

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Teléfono núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

La candidatura nostra és:

Gabriel Alomar, Ventura Gassol, Lluís Nicolau d'Oliver, A. Rovira i Virgili, Jaume Aiguader i Miró

REALITATS

El ciutadà espanyol que segueixi atentament—a la Premsa—les fluctuacions de la vida política nacional, s'haurà donat compte de com aquesta va desenrotllant-se. Les converses privades, les combinacions, els jocs malabars, les entrevistes de polítics d'altura i d'altres personalitats, demostren com es treballa a l'ombra, tot per tal d'arribar al restabliment de la vida normal del país.

En avinenteses diverses hem sostingut el criteri que ço d'abans, ço que existia en advenir la dictadura, no podia tornar més. Dèiem això, no per nosaltres mateixos, ans pels altres. Creiem sincerament que ço fet per Primo de Rivera no era sols una lliçó per nosaltres, per als que estem un xic allunyats de la cosa pública, ans ho era també per als que durant molts anys havien estat els gerents de la política del país. Ho dèiem tant per ells com per nosaltres mateixos.

No obstant, les coses vénen a dir-nos que ens havíem equivocat. Que la suposició nostra no havia passat d'ésser això: una suposició. I per bé que sigui dolorosa la confessió, hem de reconèixer que la realitat és molt distinta de com ens l'havíem forjada.

El governament del país nostre ha estat sempre afer de camarilles allunyades, quan no divorciades, del poble. Altrament, el cop d'Estat hauria trobat aturadors o destorbs. Allò morí sense que una veu tan sols de condolença es fes escoltar. I bé: a què pot ésser atribuïda una tan enorme indiferència? Això ha estat dit moltes vegades. I volem repetir-ho. La negligència observada aleshores, obeïa a què el poble no se sentia solidari ni compenetrat amb els elements que governaven. Aquesta manca d'assistència de l'opinió pública a l'obra del govern, determinà la indiferència observada en la caiguda del règim que ens governava. Les

Ho veig molt negre encara.

El jutge jutjat

Al Suprem hom ha demanat, pel fiscal de l'alt tribunal i per l'acusació privada, el processament del jutge que va designar la dictadura per a perseguir els amics de don Santiago Alba a Valladolid.

Rodríguez Alvarez es diu aquest senyor, que es va prestar a actuar d'instrument dels odis de Primo de Rivera.

Formava part de l'Audiència d'Alacant, i en premi, sens dubte, del zel amb què va servir el dictador, el varen fer jutge del districte de l'Hospici de Madrid i li van assignar deu mil "peles" de dietes.

Hom acusa al Rodríguez Alvarez d'extralimitació.

La Reial Ordre en què se'l va nomenar jutge especial, li confiava només la missió d'instruir diligències sense donar-li facultats per a processar i sumarar, cosa que ell va fer encartant nombroses persones digníssimes.

Havent realitzat això mancant de jurisdicció i de competència, la responsabilitat és innegable.

Demostrada ha quedat a l'avantjudici que s'ha celebrat al Tribunal Suprem.

I tan clara resulta dels fets la culpa, que la Sala no tindrà més remei que acordar el processament del Rodríguez.

Aquesta és, almenys, la impressió general quan escrivim aquestes ratlles.

I aquesta és la nostra esperança també. No creiem que essent ací el delictes tan evident, pugui salvar el prevaricador l'omnipotent impunitisme.

causes d'aquesta falta d'assistència, quines foren? Què els polítics no recordaven l'existència del poble fins que les eleccions eren a les portes; i no se'n recordaven, del poble, per tal de desvetllar-li el desig d'intervenció en la cosa pública, ans per fer-lo servir de comparsa en la comèdia. Realment, el poble no tenia altra intervenció a la política que la de refrendar, amb la caricatura de les eleccions, totes les prestidigitacions, totes les malifetes, totes les immoralitats que en la governació del país eren comeses. Reduït a representar aquest paper ridículament trist, un bon dia se'n cansà i s'allunyà, fastiguejat, de tanta podridura.

La lliçó del setembre del 1923 devia ésser profitosa per als qui aleshores ens governaven. En no veure's assistits pel poble en aquelles jornades decisives, degueren comprendre que l'absència seva sols es justificava perquè no s'hi havia comptat mai. Per tant, era d'esperar que el cas no tornaria a repetir-se. Ens equivocarem, però. Es repeteix, corregit i augmentat. Amb les agreujants de lloc i de temps corresponents.

Davant d'això, ¿no està justificada l'actitud dels que ens apartem per principi de tota aquesta farsa electoral-governamental? Pensant lògicament, sí; està justificada plenament. Els actes han d'ésser més eloqüents que les paraules. I, en el cas d'ara, els fets són d'una eloqüència aclaparadora, formidable, sobiranament indestructible.

ANGEL PESTAÑA

LA FESTA DE LA FLOR

Flors de sang i flors de drap

DONA gust de veure com són de caritatives les noies maques... al carrer, vestides de gala i quan el repòrter, el fotògraf o el pretendent a la seva blanca mà està a l'aguait a la cantonada.

Els tísics tossim i escopim sang, perquè treballem molt i mengem poc. El remei del nostre mal és, doncs, ben senzill. Consisteix en menjar més i en treballar menys.

Tres-cents seixanta quatre dies a l'any fets tísics, i un dia curant-los.

El senyor don Joan de Robres va construir un hospital; però, primer va fer els pobres.

Acaparadors, especuladors, usurers són la causa que hi hagi tísics.

Fixeu-vos-hi bé, nenes: acaparadors, especuladors, usurers. ¿Hem dit el nom del papà d'alguna de vosaltres?

Amb les cames, els braços i la gorja al fresc, el que fareu és tornar-nos tísics als que estem sans.

Aneu al llit dels malalts a fer-los un petó a la boca. Als que no cureu, els matareu. I també els treureu de pena.

—Gràcies, boniques! Amb el que heu recollit, toquem a una tassa de brou de gallina per barba a l'any.

Hem de portar-los el sanatori a casa, no treure'ls de casa moribunds per a portar-los al sanatori.

Penseu en els que treuen el fetge per tal que vosaltres us caseu i no us canseu, per a què vosaltres dormiu tranquil·les i sigueu felices.

La tuberculosi no és un flagell bíblic, no és un càstig de Déu. És obra dels homes.

Ens apunteu el trabuc, l'escopeta de dos canons dels vostres ulls per a buidar-nos la butxaça. Per a socórrer, tard i de qualsevol manera, a un tísic, que cap probabilitat no té de salvar-se, poseu en perill la salut dels que encara no fem figa.

El pit ens ressona com una tomba. I l'estómac, també. La buidor de dalt ve de la de baix.

Em recordeu aquell personatge d'"Els germans Karamazov", que es divertia penjant gats i encensant-los després amb una pedra lligada a la punta d'una corda. Després de mort, encens a la cua. Damunt la creu, l'"inri".

Creieu-me, nenes. Per a refer-se i conservar la salut, no ha inventat la ciència més que un remei infalible: bufetada de mongetes a la cara, cop de pernil i de bistec amb patates al pit.

ANGEL SAMBLANCAT

La conducció de detinguts

Hav-vos ací un espectacle que algunes vegades ens ha fet esborronar. Molts dels lectors nostres l'hauran contemplat també. Alguns n'hauran estat part interessada. Ni pels uns ni pels altres serà cosa nova aquestes ratlles. No per això volem prescindir de parlar-ne, ja que voldríem que, a no tardar, la conducció d'homes detinguts fos feta amb més humanitarisme, tota vegada que això i l'autoritat no deuen estar renyides, malgrat que les aparences s'esforcin a demostrar-nos el contrari.

Deixem a part la detenció d'un individu i els moments fins quan ha entrat al quarter principal de policia. Després d'una sèrie de declaracions, atestats i consultes, queda ja empresonat. És al jutge, des d'aleshores, a qui pertany. Però passa unes hores, llarguíssimes, en un calabós sempre humit, fosc, gens net, i en companyia d'altra gent igualment pecadora.

Ell, l'home — no volem fixar cap estament social ni posició — resta entremig dels professionals del delictes (quinzenaires, inveritats, lladres) fins que un cotxe, un automòbil hermèticament tancat, va a recollir-los. Per entre una renglera de guàrdies, lli-

gat de mans, surt al carrer i, davant la gent que sempre li són agradosos els misers espectacles humans, veu clavar-se en ell uns ulls inquisitius dels actes més vils.

I qui és aquest home? ... censura censura censura és un home! La humanitat, dintre la severitat, deu ésser humana. La força no s'ha d'exhibir en aquests moments de la vida. Un reclus, un detingut, mereix els respectes de la societat lliure, malgrat que aquesta societat representa l'ordre, que és la força.

Nosaltres voldríem veure canviats els procediments de la conducció d'empresonats. Som enemics de què se'ls exhibeixi pels carrers, pels trens, acompanyats dels agents.

Remeis? No volem suggerir-los. N'hi ha i són de ben fàcil practicar. Depenen, només, de la voluntat i del sentit humanitari dels qui manen, que deurien veure en un presoner, en un detingut, no un ésser menyspreable, ans un germà ... censura ...

DOMÈNEC DIUMENGE

Optimisme

ELS sis anys, quatre mesos i tretze dies de govern dictatorial han servit per enrobustir—si no n'estaven prou—els ideals de Catalunya.

Per arrelar les conviccions i saber com se serveix un ideal, m'atreveixo a dir que eren necessaris aqueixos sis anys, quatre mesos i tretze dies de dictadura.

Abans el jovent servia la causa de Catalunya cantant "Els Segadors" i fent una corredissa fins a casa, quan la policia entrava en acció; avui els procediments són més positius i enlairats. El jovent de Catalunya, ara, fa tasca patriòtica; abans feia de baladrer. Les mateixes dones, que semblava que fos llei d'herència que s'inhibissin, s'han posat al lloc on sempre les hauríem volgut veure: col·laboren amb fe i entusiasme en l'obra de ciutadania que mai no havien d'haver negligit.

I sense cap mena de dubte, aqueixa incorporació de la dona en l'obra de ciutadania es deu als sis anys, quatre mesos i tretze dies de vexacions, imposicions humiliants i persecucions.

El neguit ha arreatonat el tantsemdonisme; i l'acció coratjosa i l'esforç disci-

La Legislació Obrera Internacional

La carta del treball

DESPRÉS d'aquesta explicació breu de la història i funcionament de l'Oficina Internacional del Treball, ens caldrà assentar algunes conclusions. Les nostres justes reserves sobre l'obra política i social de la Societat de Nacions, ¿ens donen motiu per a no creure en el dret internacional obrer? No. El sol fet de parlar d'unes suposades relacions entre "els obrers i el dret internacional", ja és una prova favorable que cal tenir en compte, sobretot si es dona una mirada vers el passat, no vers un pas molt llunyà, sinó vers la mateixa Europa del segle darrer, on l'obrer—ja fos del camp o de la ciutat—era abusivament i indignament explotat sense cap mena de control ni escrúpols. No és que existeixi un Codi de lleis obreres, no és que existeixi una legislació ordenadament compilada en aquest aspecte internacional. Però existeix una jurisprudència del treball i existeixen unes convencions importantíssimes que representen un gran pas endavant en la vida obrera.

La carta del treball, continguda a l'article 427 del Tractat de Versalles, és, en aquest aspecte, un monument històric que les noves generacions educades de cara a Europa haurien de saber-se de memòria.

Hav-vos-la aquí:

1.ª El treball no ha d'ésser considerat com una mercaderia o com article de comerç.

2.ª Treballadors i patrons han de gaudir del dret d'associació per a tota mena de finalitats que no siguin contràries a la llei.

3.ª Cal pagar als treballadors un sou que els assegurui un nivell de vida decent, segons les conveniències de temps i característiques del país.

pinat guien els passos de la joventut.

L'esport ja no absorbeix tota l'atenció del jovent. Tres gols a favor del "Barcelona" ja no és la victòria de Catalunya, ni la derrota d'aquest cercle significa el triomf del centralisme. Això només era possible quan la desorganització de la ciutadania. Ara, sense haver trobat encara l'orientació definitiva, es brega per camins més pràctics. L'afany de posar-se cada u al lloc que li pertany per complir el deure que el moment actual de resorgiment i desvetllament li imposa és manifest. És evident, arretu, el desig d'organitzar-se per a treballar per finalitats que ens donin, almenys, el mínim de llibertat que ens cal.

La pluja de manifestos llençats als pobles no són obra de vanitats ni d'ambicions personals. Tots són expressió dels sentiments més arrelats en el cor dels que els signen. El desig de treballar per una causa de justícia i de regeneració fa que donin la cara als que desitgen el millorament en tots els aspectes de les joves promocions.

Si els dirigents no defrauden amb l'engany, les masses aniran on les condueixin. Damunt les runes de la passada dictadura, pot aixecar-se, sòlida, la possibilitat de regeneració del nostre país.

J. CORNUDELLA

Roberto Castrovido a "La Campana de Gràcia"

Abans d'ahir tinguérem la satisfacció de veure entrar a la vella botiga de N'Antoni López i seure en el famós tamboret on hi han reposat tantes i tantes personalitats de la política i de les lletres, el gran escriptor republicà i gran amic de Catalunya, Roberto Castrovido.

Inútil dir amb quina alegria el rebérem i fabràrem.

Roberto Castrovido és, per a nosaltres, un exemple de bondat, de comprensió i de continuïtat. Exemple d'honradesa, de devoció i de respecte.

Sigui ben vingut a casa nostra el gloriós republicà que dirigí les darreres hores d'aquell gran diari que es digué "El País", que es publicava a Madrid.

4.ª Implantar la setmana de 48 hores en aquells països en què encara no hi sigui.

5.ª Repòs de vint-i-quatre hores setmanals, en diumenge, si és possible.

6.ª Suprimir el treball dels infants i proclamar l'obligació d'aportar al treball dels joves dels dos sexes aquelles limitacions necessàries per permetre'ls de continuar llur educació i assegurar llur desenrotllament físic.

7.ª Establir el principi de "A treball igual, salari igual", sense distinció de sexe.

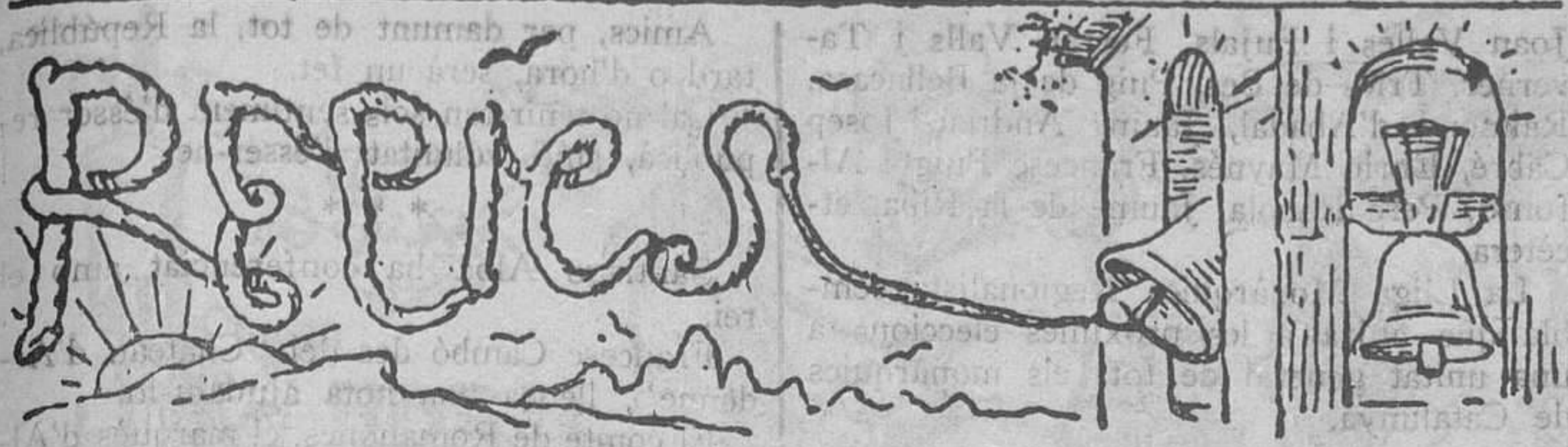
8.ª Les regles dictades en cada país respecte les condicions del treball hauran d'assegurar un tracte econòmic equitatiu per a tots els treballadors que resideixin legalment al país, "sense distinció de nacionalitats".

9.ª Cada Estat haurà d'organitzar un servei d'inspecció en el qual figuraran dones, per tal d'assegurar l'aplicació de les lleis i reglaments per a la protecció dels treballadors.

Entenem que aquests nou principis proclamats perquè s'hi inspirassin els artífexs de l'Oficina Internacional del Treball i els homes d'Estat de les potències membres de la Societat de Nacions, són prou clars i prou precisos perquè ens calgui comentar-los.

Els hem transcrit literalment, en primer lloc pel seu alt interès social, i, en segon lloc, per la seva formidable importància històrica com a document de contrast amb l'aspecte desolador de les lleis obreres del segle passat i anteriors i amb la incògnita interessantíssima de les realitzacions de l'esdevenidor.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

L'OBLIDADIS SENYOR ALBA

Sembla que el funest Santiago Alba — aquí ens vàrem enternir veient-li aplaudir unes sardanes a la plaça de Sant Jaume, però és que aquí som uns bens — va oblidant-se de la seva actitud de màrtir exiliat a l'Hotel Claridge, de París. I diu que ho perdona tot — ¿qui ha de perdonar a qui? — i està disposat a tornar. Si l'han de tornar a fer ministre, que no torni!

LA POLÍTICA SEMPRES OPORTUNISTA DE CAMBÓ

A Cambó li ha sortit un contrincant: el senyor Sangro, que també admira a Santiago Alba. Quants admiradors li surten, ara, al senyor Alba. I aquest Sangro, per si no ho sabeu, és ministre. I un ministre que admiri a Alba... toca ferro!

"A LA JUSTICIA PRENDER"

A Rússia, el tribunal d'Uzbekistan ha condemnat a mort un ex-president de Tribunal, tres fiscals i dos advocats, acusats de delictes comesos en l'exercici de llurs funcions. Aquí... Aquí, val més que callem.

NO VOLEN QUE CANTIN

Han estat detinguts tres homes. Per robar? Per matar? No: per cantar "La Internacional". I això ha passat a París, bressol de la Llibertat, la Igualtat i la Fraternalitat. Aviat no podrem cantar ni les quaranta.

JA COMENÇA!

A Vicálvaro s'ha celebrat la vista contra onze regidors dictatorials, acusats pel veïnat d'irregularitats municipals. Se'ls demanen penes d'un a sis anys de presó, i que retornin a la caixa més de 26.000 pessetes. Si és veritat que existeix la justícia, ara és hora de demostrar-ho.

TENEN RAO

A Oviedo no volen estadi. Diuen que hi ha altres problemes de cultura i higiene que els creuen més interessants. Nosaltres, també som del seu parer. Poble ric i brut, sempre serà pobre.

UNA MESURA PREVISORA

En una ciutat estrangera i per tal de cometre tranquilament un robatori en un Banc, els lladres tancaren la dependència a la cambra cuirassada.

UN BOTÓ DE MOSTRA

En un poble del centre d'Espanya va amotinar-se la gent de resultes de la visita d'un oficial d'Hisenda, varen obligar-lo a marxar del poble i fins que veieren estripat el paperam que havia embrutat, no estigueren tranquils.

Si servís d'exemple... Però, cal Ara n'hi enviarien un altre, acompanyat d'un esquadró de civils.

JA ESTEM AIXÍ?

D'aquell acte que es va celebrar a l'Exposició entre el bisbe nou que tenim i la canalla de les escoles municipals, ara resulta que va fer-se sense permís ni coneixement del Comitè de l'Exposició ni de l'Ajuntament.

Aquesta sí que és bona! El bisbe, per més autoritat que digui que té el comte de Güell, per celebrar quelcom en un lloc que no siguin els temples, ha de demanar permís.

VALENTIES?

Algú ha interpretat com amenaces alguns articles de "La Nación". Nosaltres, no. Els

pollastres, a punt de morir, és quan criden més.

UN FRESC SENSE GANES D'ESSER-HO

A València un carnisser va quedar tancat a la cambra frigorífica. Quan pogueren treure'l, gairebé estava congelat.

Tancat allà, diu que pensava en la carn de bou que temps enrera venia de l'Argentina.

BUFETADA MORTAL

Un jugador de pilota basca ha mort de la bufetada que li va pegar un altre individu.

Vet-ací un esport nou. El brindem als que importen coses forasteres. Aquest és ben bé espanyol.

ARA, SÍ; ARA, NO

El comte de Romanones, quinze dies endarrerat, era partidari de convocar les mateixes Corts de 1923. Ara, no. I ben segur que demà tornarà a canviar de criteri, si n'hi queda.

ELS DE LA CUCURULLA

En Ventosa i Calvell, a la Junta general de la Lliga, va dir: "sense que hàgim de penedir-nos de cap pecat".

En Pere Botero haurà d'encarregar calderes més grans. A les d'ara no hi caben tots els prohoms de la Lliga. No volent-se penedir, aniran tots a l'infern.

L'ASSOCIACIÓ DE TEATRE SELECTE

Ha donat la setena sessió, amb l'estrena de l'obra "Era un home", de Max Deauville, traduïda per Ventura Gassol, a l'Orfeó Gracienc. Fou una vetllada de veritable èxit per l'Associació de Teatre Selecte, a qui felicitem.

UNA REOBERTURA

"Catalunya Vella", de Vic, ha estat autoritzada per reobrir les seves portes. Ens plau aquesta nova.

FUTBOL I POLÍTICA

La selecció d'Espanya ha batut Itàlia. Mussolini està que bufa. A veure si farà quatre xerrameques més.

ACTITUD EXEMPLAR

A Tortosa ja han estat nomenats dos alcaldes de R. O., i aquests nomenaments fan tan mal efecte a la ciutat, que l'Ajuntament en ple — jaumistes, republicans, liberals i conservadors — s'absté de reunir-se sota la seva presidència. La vida municipal porta així, més d'una mesada sense actuar.

L'opinió tortosina aplaudeix l'actitud dels regidors, i nosaltres l'aplaudem també assenyalant-la com un fet exemplar.

REPÚBLICA I CATALUNYA

Han començat els treballs per a la confecció del Cens electoral. Les llistes es basaran en les darreres recollides en plena dictadura. Cal, doncs, controlar-les. Cal fer-se inscriure al Cens electoral. Recordeu que hem de treballar, com a bons ciutadans, pel triomf dels nostres ideals més preats: Per la República i per Catalunya!

CORPUS

La processó del Corpus fou molt lluida. En el brillant seguici, ultra els gegants, el batlle i el senyor bisbe, recordem gent tan important com, per exemple, els cambrers d'honor i de capa i espasa i secrets de Sa Santedat, els llusos i els requetés, amb banderí, banda de cornetes i tambors, l'Associació de Pares de Família i, sobretot, la Junta de la Unió Patriòtica.

Correu de l'Estranger

LES NOVES TARIFES DELS ESTATS UNITS

ALGRAT de les protestes violentes de tot el món contra un proteccionisme tan exagerat, els Estats Units han elevat les tarifes duaneres en proporció formidable.

No farem la història dels debats que han tingut lloc en les dues assemblees nordamericanes abans d'arribar a l'aprovació del nou "bill" duaner. El resultat, a fi de comptes, és l'única cosa important. I aquest resultat és l'augment de les tarifes ja sobrerament elevades.

En realitat, es tracta d'unes tarifes que, de fet, prohibeixen la importació d'un gran nombre d'articles. Els senadors demòcrates han cercat en va de demostrar que molts dels drets proposats eren "injustos, poc equitatius, indefensables i àdhuc, en certs casos, gairebé criminals." Aquests consells de moderació no han estat escoltats.

Els polítics dels Estats Units estan encagats per consideracions massa simplistes. S'imaginem que, amb les noves tarifes, la crisi financiera per on travessa la república nordamericana serà resolta.

Creuen també que els obrers sense feina desapareixeran en absolut, en evitar-se l'entrada de la gran majoria dels productes estrangers. Però no veuen que els preus pujaran, compensant, així, la minva de les importacions. Perquè sempre els preus interiors s'elevan en elevar-se les tarifes de les duanes.

A més a més, és natural que les altres nacions elevaran, al seu torn, llurs tarifes. I, en conseqüència, la producció americana haurà de disminuir forçosament. Altra ment, l'isolament diplomàtic dels Estats Units s'agreuja també a causa del nou "bill". Car no cal oblidar que l'isolament dels uns determina l'organització dels altres.

L'ARBITRATGE INTERNACIONAL

LS detractors del sistema parlamentari acostumen, generalment, a no comentar més que les discussions tumultuoses en les quals les passions es desvetllen i s'irriten. En canvi, no comenten mai aquelles que es desenrotllen en un ambient de serenitat i d'estudi, en les quals les votacions són, sovint, unànimes.

Tal ha estat el debat que va tenir lloc al Parlament francès, sobre l'acte d'arbitratge internacional. En aquest debat van intervenir oradors tan excel·lents com els senyors Herriot, Briand, Boncour i Borel.

Tots els oradors van estar d'acord sobre les característiques essencials que havia de reunir l'arbitratge, i, així mateix, l'organització de la sala de justícia internacional, reclamada, des de fa tant de temps, per tots els grans precursors del pacifisme.

Si hom no admet l'arbitratge per a resoldre les diferències internacionals, no queda més recurs que la guerra. Però l'arbitratge cal reglamentar-lo escrupolosament. Fins

ara ha resolt moltes dificultats a La Haia i a Ginebra, solucionant molts conflictes i àdhuc evitant algunes guerres que semblaven imminents, fins al punt que, en dos casos, les hostilitats havien ja començat.

Aquesta experiència mostra la confiança que pot ésser posada en l'esdevenidor i els esforços que deuen fer-se per a generalitzar i reglamentar, els més possible, els mètodes d'arbitratge.

Definicions

DESPRÉS d'una colla d'anys que feia la viu-viu, nedant entre dues aigües, la Lliga s'ha definit. Ho ha fet per boca de l'ex-ministre senyor Ventosa i Calvell, el discurs del qual és sobrerament conegut de tothom. No per això devem deixar-lo passar sense el nostre comentari, que ni comentari serà; les nostres ratlles equivaldran a una petita acció de gràcies a l'entitat que, durant anys i anys, ha embolicat la troca del catalanisme. Perquè nosaltres som dels que ens agraden les coses clares, sense mitges tintes, al pa, pa, i al vi, vi. Malgrat de conèixer la posició monàrquica dels de la Cucurulla, molta gent dubtava del seu pronunciat dretisme, i rera d'un acte, un discurs, una "casualitat", li ballava el cap i els feien creure en un probable acostament, si no cap a l'esquerra, cap al mig—ni a la sorra, ni en mar, ben agafadets a les cordes, per a no ofegar-se.

Aquesta definició, el parlament subratllat per l'aprovació de tota la Junta, de tots els socis presents a l'acte de divendres, dia 20, ens omplena de goig. Ara ja sabem qui tenim a casa, podrem lluitar amb ells cara a cara i sense por d'ensopegar amb un ideari polític l'abast del qual no tenim prou conegut. Si més no, hem d'agrair a En Ventosa i Calvell aquesta definició tan ben definida, fixant posicions per l'esdevenidor, que mai havíem vist tan clar com ara.

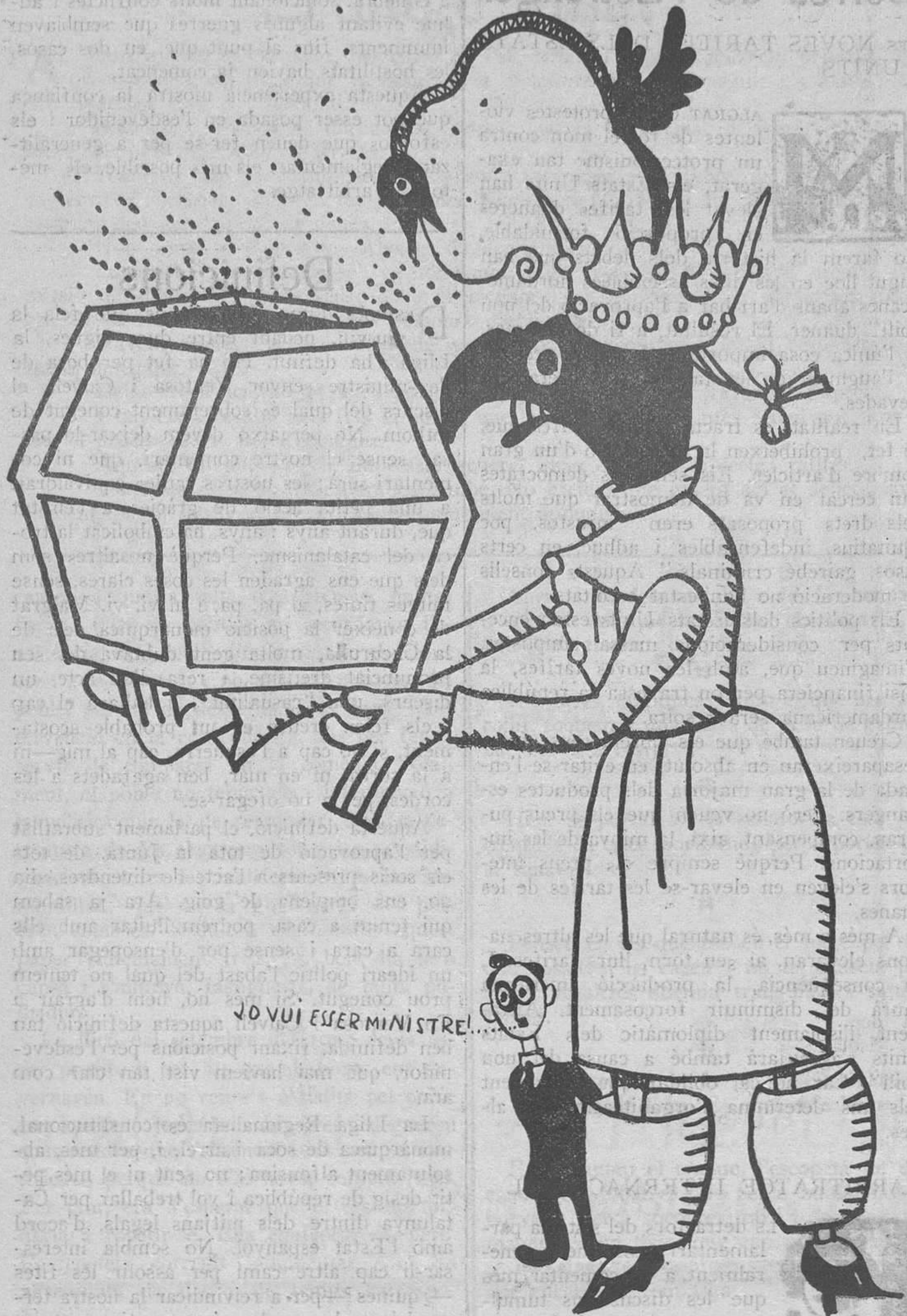
La Lliga Regionalista és constitucional, monàrquica de soca i arrel, i, per més, absolutament alfonsina; no sent ni el més petit desig de república i vol treballar per Catalunya dintre dels mitjans legals, d'acord amb l'Estat espanyol. No sembla interessar-li cap altre camí per assolir les fites — ¿quines? — per a reivindicar la nostra terra dels mals que ha vingut patint.

Ara arborarà la bandera catalana al seu balcó, al costat de l'espanyola, tal com ordena el Reial Decret. Francament, no sabem per què han tardat tant. D'haver-ho fet uns quants anys enrera, molts dels que encara creien quelcom en les doctrines mitjaneres de la Lliga, s'hi haurien donat per entesos. S'haurien pogut estalviar la definició d'aquest dia, que, si més no, equival a un ret als que, socis de la Cucurulla, volien menar-los, inconscientment, cap a camins per ells més planers i liberals.

La Lliga ja està netament, clarament definida, senyors. Els qui no sentim un amor car per tota la nació, pel cap actual de la dinastia borbònica, no hi tenen res a fer. Avui aquelles paraules del seu capítol: "Monarquia? República? Catalunya!" s'han alterat: "República? Catalunya? Monarquia!"

La setmana que ve,
resposta de
La Campana de Gràcia
a Mirador
Una carta sensacional
sobre la política a
Catalunya

Josep Puig i Cadafalch, Joan Esterri...

La Lliga ja ha parlat

—Lo únic que em preocupa és l'autonomia... i un be.

L'enterrament d'en Maurici Vilumara

AUTORS, còmics, pintors, escenògrafs, literats, músics, tot el que a casa nostra representa quelcom de la seva vida artística, figuraven a l'enterrament del Mestre Vilumara.

Diumenge al matí, els voltants del mercat de Sant Antoni eren un formiguer humà. Barcelona en pes se sumava a la manifestació de dol per la mort del gran escenògraf que portà ben lluny el valor representatiu de la terra que el veié néixer.

En Vilumara l'estimàvem tots i tothom. Hi ha homes, a Catalunya com a tot arreu, que s'han voltat d'uns quants aduldors, que cuiden d'elevat-los més del que el seu art mereix. Vilumara s'havia enlaira per ell sol, per la seva vàlua, perquè el que feia, mereixia l'honor i la glòria. I el poble, que sabia que en ell tenia un Mestre, l'ha volgut fins que el seu cos, tancat per sempre més entre quatre fustes, passava pels carrers de la ciutat.

Maurici Vilumara ha mort; però el seu art, les seves decoracions, els seus colors, viuran per sempre més en nosaltres i en el teatre mundial.

Espurnes de la setmana

Es fa saber als senyors Bofill i Mates, i Nicolau d'Olwer que els senyors Valls i Taverner, Estelrich, Tries de Bes, etc., s'han declarat monàrquics de la dinastia actual.

Es que "Acció Catalana" acceptarà el pacte electoral amb la "Lliga Regionalista"?

El col·laborador de "La Veu" Josep Pla segueix col·laborant al diari dels nous monàrquics regionalistes.

Una altra vegada s'ha repetit el joc de l'Assemblea de Parlamentaris.

Han saltat de l'oposició a les carteres.

Ministres futurs de la monarquia espanyola: Ventosa i Calvell, Vidal i Guardiola, Bertran i Musitu, Francesc Cambó.

On és l'amnistia? Ja tenim banderes al balcó.

Tota la llustrina patriòtica que vulguin, als traus de les americanes.

Però, i la Llei de Jurisdiccions, ¿quan queda en suspens?

Català, ja saps on vas? Ja saps on volen dur-te? Ja saps el que volen fer de la teva voluntat electoral?

Pensa-t'hi!

Català republicà: Les dretes fan córrer que no hi haurà eleccions, però mentrestant preparen la rectificació del cens!

Que ja saps si hi és el teu vot? Pel que pugui ésser, actua com si les eleccions fossin demà mateix.

L'afirmació de la "Lliga Regionalista"

La "Lliga Regionalista" ha dit, per boca de l'ex-ministre senyor Ventosa i Calvell, que no creia en la necessitat de la república per viure amb dignitat.

Es de suposar que, d'ara en davant, no es podrà dir que "a la Lliga hi cap tothom" i que el credo del regionalisme és: "República? Monarquia? Catalunya!", donat que els capitostes s'han declarat monàrquics.

Des d'aquest instant s'han declarat monàrquics, i monàrquics d'Alfons XIII, els senyors: Josep Puig i Cadafalch, Joan Estelrich,

Joan Vallès i Pujals, Ferran Valls i Taverner, Tries de Bes, Puig de la Bellacasa, Raimond d'Abadal, Jaume Andreu, Josep Cabré, Enric Maynés, Francesc Puig i Alfonso, Pere Rahola, Jaume de la Riba, etcètera.

La Lliga Monàrquica Regionalista sembla que anirà a les pròximes eleccions a una unitat general de tots els monàrquics de Catalunya.

Les hores passen

I s'esvaeix l'ambient que hi havia ara farà prop de mig any. Tot feia semblar que ens ho anàvem a menjar tot. Tot semblava nostre. Tot ho teníem a la punta dels dits. Ara ja no ho tenim. Ja no tenim possibilitats d'aconseguir-ho tot. Ara ja ens conformem amb una solució pacífica... Com ha anat, això? Què ha estat aqueix canvi? Ja us heu fixat ben bé en què ha passat? Mentre les esquerres s'han anat separant per a precisar els seus matisos, les dretes s'han unit per a salvar la columna vertebral de l'Estat. L'ordre ha estat un altre cop el "tabú". Els anarquistes han tornat a sortir amb les seves manies de sempre; els obrers s'han manifestat tan apolítics com abans. Els homes d'esquerra que confiaven en què la lliçó de la Dictadura hauria servit per a alguna cosa, s'han adonat que es troben sols... A la dreta, uns homes que més s'estimen la pau i la tranquil·litat que viure amb honorabilitat i respirar amb llibertat, a l'extrema dreta, la inconsciència d'uns revolucionaris de taula de café, que quan tornés una altra dictadura aguantarien el cop set anys més.

I els homes d'esquerra; els homes que volen una vida social millor; els homes que són capaços de qualsevol sacrifici personal; els homes que s'ho juguen tot i que tenen la generositat d'abandonar les seves posicions burgeses per a mantenir-se cada cop més fermes davant dels perills de la dreta i de l'extrema esquerra estan sols. Millor. Es igual. Són pocs, però són escollits. Val més viure amb dignitat i morir amb dignitat, que no pas passar d'un partit a l'altre o d'una teoria a l'altra o de mantenir-se aferrissats a una doctrina rebregada i fracassada, per idealista que sigui.

Amics, per damunt de tot, la República, tard o d'hora, serà un fet.

Cal no tenir tan sols sentiment d'ésser republicà, sinó voluntat d'ésser-ne.

Santiago Alba ha conferenciat amb el rei.

Francesc Cambó des del "Chateau d'Ardenne", llença una nota ajudant-lo.

El comte de Romanones, el marquès d'Alhucemas, el comte de Bugallal, etc., es llençen a la defensa de lo més rebregat i inútil...

El senyor Alba ja s'ha definit. El felicitem.

Nosaltres som clars i catalans.

La gent que camina per la Rambla, deceduda que no hagi passat res, s'ha de preguntar ella mateixa si ja ha cooperat a què passés qualque cosa.

Les dretes sempre seran més llestes que les esquerres.

Han estat fent creure que no hi hauria eleccions, per tal que les esquerres dormissin. Ara, les dretes ja tenen seu el cens de pertot.

Un partit d'esquerra viu, ara, hores d'angúnia: d'una banda, les dretes; d'altra, les esquerres apolítiques que no s'han adonat encara de ço que ha estat la dictadura.

L'anarquisme ja és una cosa tronada a tot arreu del món.

Lo primer que feren els comunistes fou liquidar les forces apolítiques. La neutralitat davant de la lluita electoral és impotència o inconsciència.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona

Com s'arregla!

Els intel·lectuals amb el cap, els futboleros amb els peus i nosaltres amb les mans.